

**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету
протокол № 11 від 27 січня 2026 р.,

уведене в дію наказом ректора
від 27.01.2026 р. № 28

Богдан БУЯК

ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації
**«ПІДГОТОВКА КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ,
ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ЗДОБУТТЯ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»**

Розробник:

Боднар Оксана Степанівна, професор кафедри педагогіки та менеджменту освіти, доктор педагогічних наук, професор.

Напрямок підвищення кваліфікації: підвищення кваліфікації керівників закладів освіти, що забезпечують здобуття профільної середньої освіти.

Розроблено на основі типової програми:

Типова програма підвищення кваліфікації керівників, заступників керівників закладів загальної середньої освіти, які реалізують Державний стандарт профільної середньої освіти на тему «Профільна школа: управління та професійний розвиток». Наказ МОН України від 04.11.2025 № 1464.

Термін дії програми: з 2026 року до 2031 року.

Рецензенти:

Бойко Марія Миколаївна, доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, керівник центру доуніверситетської підготовки.

Жорова Ірина Ярославівна, в.о. ректора, перший проректор КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти» Херсонської обласної ради», доктор педагогічних наук, професор.

Остапчук Олександр Миколайович, директор Тернопільського навчально-виховного комплексу «Школа-ліцей № 6 ім. Н.Яремчука» Тернопільської міської ради Тернопільської області.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Розроблення програми підвищення кваліфікації керівників, які впроваджують профільну середню освіту, зумовлене реалізацією Державного стандарту профільної середньої освіти та створенням мережі академічних ліцеїв. Перехід до профільної школи змінює цілі, зміст і організацію освітнього процесу, що потребує оновлення управлінських підходів і посилення стратегічної ролі керівника. Керівник академічного ліцею має забезпечити умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій учнів і персоналізації навчання.

Упровадження профільної освіти вимагає ефективного управління змінами, кадровими ресурсами та освітніми програмами закладу. Важливою є здатність керівника формувати згуртовану управлінську команду та координувати діяльність педагогічного колективу.

Функціонування профільної школи в умовах воєнного стану актуалізує питання безпеки, психологічної підтримки учасників освітнього процесу та забезпечення стійкості освітнього середовища. Зростає роль стратегічного й кризового управління, а також ефективної внутрішньої та зовнішньої комунікації. Важливим управлінським ресурсом стає партнерська взаємодія з громадою, закладами вищої освіти та роботодавцями.

Управління академічним ліцеєм потребує поєднання нормативно-правової обізнаності з використанням сучасних управлінських інструментів. Особливу увагу слід приділяти інструментам управління закладом на засадах теорії сучасного менеджменту та моніторингу освітніх результатів. Реалізація програми спрямована на підвищення управлінської спроможності керівників профільної школи. Програма забезпечує формування керівника академічного ліцею як лідера змін і гаранта якості профільної середньої освіти.

Цільова група: керівники та заступники керівників закладів профільної освіти.

Обсяг (тривалість): 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Особливості реалізації програми: Реалізація програми передбачає поєднання теоретичної та практичної складових у підвищенні кваліфікації керівників закладів освіти, які впроваджують профільну середню освіту. Зміст програми орієнтований на розв'язання актуальних управлінських завдань академічного ліцею та розвитку професійних компетентностей керівників відповідно до вимог Державного стандарту профільної середньої освіти. Особлива увага приділяється практико-орієнтованим видам діяльності, аналізу управлінських ситуацій, моделюванню управлінських рішень і розробленню управлінської документації. Реалізація програми здійснюється з урахуванням умов воєнного стану, потреб забезпечення безпеки та психологічної підтримки учасників освітнього процесу.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна (очна, дистанційна, змішана).

Мета підвищення кваліфікації: розвиток і вдосконалення професійних компетентностей керівників та заступників керівників закладів загальної середньої освіти, які реалізують профільну середню освіту, з метою забезпечення ефективного управління академічним ліцеєм, упровадження Державного стандарту профільної середньої освіти та підвищення якості освітньої діяльності.

Завдання підвищення кваліфікації:

- розвиток здатності застосовувати нормативно-правові засади реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти в управлінській діяльності;
- розвиток умінь реалізації функцій в контексті управління закладом профільної освіти в умовах реформування старшої школи;
- удосконалення компетентностей управління освітніми програмами та організації профільного навчання;
- формування навичок управління персоналом і професійного розвитку педагогічних працівників для розвитку профілізації;
- розвиток умінь прийняття управлінських рішень в умовах змін, ризиків і невизначеності;
- удосконалення комунікативної компетентності та навичок партнерської взаємодії з громадою, закладами вищої освіти та роботодавцями;
- формування здатності розвивати лідерські компетентності та умінь формувати команди.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

A1. Нормативно-правова компетентність: здатність проектувати, адаптувати або розробляти нормативно-правові документи щодо впровадження профільної освіти в закладі освіти.

A2. Компетентність стратегічного управління закладом освіти: здатність управляти змінами в умовах профільного навчання.

B1. Компетентність забезпечення якості освітньої діяльності та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти: здатність організовувати освітній процес у профільній школі з урахуванням академічного спрямування, індивідуальних освітніх траєкторій і персоналізації навчання на засадах академічної доброчесності.

B2. Компетентність організації діяльності закладу освіти на засадах зовнішньої системи забезпечення якості освіти: здатність аналізувати та враховувати результати заходів системи зовнішнього і внутрішнього забезпечення якості освіти.

V1. Лідерська компетентність: здатність здійснювати позитивний вплив на колектив закладу та ефективно управляти персоналом спрямовуючи їхні зусилля на досягнення стратегічних цілей закладу освіти.

В2. Емоційно-етична компетентність: здатність до сприяння в дотриманні учасниками освітнього процесу педагогічної етики, культури спілкування, добротності та добропорядності.

Г1.Здоров'язбережувальна компетентність: здатність організувати заходи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу.

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

За результатами навчання слухачі оволодіють знаннями і удосконалять умінні, навички та способи діяльності щодо:

- нормативно-правових основ реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти;
- стратегічного планування впровадження Державного стандарту профільної середньої освіти на рівні академічного ліцею;
- управління командою педагогічних працівників у контексті міждисциплінарного підходу, автономізації освітнього процесу та персоналізації навчання;
- особливостей організації освітнього процесу та управління закладом освіти в умовах профільного навчання;
- ефективного управління освітнім процесом в академічному ліцеї;
- розроблення освітньої програми та навчального плану для профільної середньої освіти;
- ефективного використання наявних та створення за потреби нових електронних (цифрових) управлінських ресурсів;
- організації діяльності закладу освіти в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації. Система оцінювання результатів підвищення кваліфікації керівників закладів загальної середньої освіти, які впроваджують профільну середню освіту, ґрунтується на компетентнісному, діяльнісному та результативному підходах. Оцінювання спрямоване на визначення рівня сформованості та вдосконалення професійних компетентностей керівника відповідно до вимог законодавства у сфері освіти, Державного стандарту профільної середньої освіти та професійного стандарту керівника закладу загальної середньої освіти.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації має комплексний характер і передбачає поєднання поточного та підсумкового оцінювання. Поточне оцінювання здійснюється в процесі виконання навчальних, практичних і аналітичних завдань, участі в обговореннях, аналізі управлінських ситуацій і кейсів, розробленні управлінських рішень та освітньо-управлінських документів. Підсумкове оцінювання спрямоване на визначення здатності керівника інтегрувати набуті знання, уміння та професійні цінності у власну управлінську діяльність.

Формами підсумкового оцінювання можуть бути захист підсумкової

роботи, управлінського проекту або практичного завдання, що відображає готовність керівника до ефективного впровадження профільної середньої освіти в закладі освіти.

Критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації.

– *Нормативно-правовий критерій*, що передбачає оцінювання рівня знань законодавства у сфері освіти, Державного стандарту профільної середньої освіти, нормативних вимог до функціонування академічного ліцею та реалізації автономії закладу освіти.

– *Організаційно-лідерський критерій*, що відображає рівень сформованості лідерських якостей керівника, уміння формувати управлінську команду, мотивувати педагогічний колектив і координувати спільну діяльність.

– *Освітньо-процесуальний критерій*, спрямований на оцінювання здатності керівника організувати профільне навчання, забезпечувати реалізацію індивідуальних освітніх траєкторій та персоналізацію освітнього процесу у закладі профільної освіти.

– *Якісно-оцінювальний критерій*, що визначає здатність керівника впроваджувати механізми управління якістю освіти, здійснювати моніторинг освітніх результатів і використовувати дані для коригування управлінських рішень.

– *Комунікативно-партнерський критерій*, який характеризує ефективність взаємодії керівника з учасниками освітнього процесу, громадою, закладами вищої освіти, роботодавцями та іншими стейкхолдерами.

– *Безпековий та етичний критерій*, що передбачає оцінювання готовності керівника забезпечувати безпечне, психологічно комфортне освітнє середовище, дотримуватися принципів академічної доброчесності та професійної етики.

Документ про підвищення кваліфікації: Видається свідоцтво відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» та наказом Міністерства освіти і науки України від 30.10.2020 р. № 1341 «Про затвердження Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково-педагогічних працівників» і оприлюднюється в реєстрі виданих свідоцтв на сайті ТНПУ.

Вартість: 1020 грн (10 осіб у групі).

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено поєднання теоретичних і практичних аспектів підвищення кваліфікації керівників закладів загальної середньої освіти, які впроваджують профільну середню освіту, спрямованої на розвиток управлінських і лідерських компетентностей, необхідних для ефективного функціонування академічного ліцею. Зміст програми охоплює нормативно-правові, стратегічні, організаційні та управлінські аспекти діяльності керівника профільної школи з урахуванням вимог Державного стандарту профільної середньої освіти.

Особливістю програми є орієнтація на практико-зорієнтовані види діяльності, зокрема аналіз управлінських ситуацій і кейсів, моделювання управлінських рішень, розроблення стратегії розвитку закладу профільної освіти, освітніх програм і управлінської документації. Значна увага приділяється розвитку навичок щодо управління змінами та організації профільного навчання з урахуванням індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти.

Самостійна робота передбачає опрацювання нормативно-правових документів у сфері профільної середньої освіти, аналіз концептуальних засад функціонування академічних ліцеїв і типових управлінських моделей. У межах самостійної роботи слухачі виконують аналітичні та практичні завдання, спрямовані на оцінювання стану управління власним закладом освіти, розроблення елементів стратегії розвитку, моделей профільного навчання та заходів з удосконалення управлінської діяльності.

Підсумкові заходи передбачають узагальнення результатів навчання та оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей керівників. Формами підсумкового оцінювання можуть бути захист управлінського проєкту, підсумкової роботи або практичного завдання, що відображає готовність керівника до впровадження профільної середньої освіти та здійснення ефективного управління ним. За результатами успішного проходження підсумкових заходів слухачам видається документ про підвищення кваліфікації встановленого зразка.

Зміст програми складається з 2 модулів та 4 взаємопов'язаних тем. Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 30 год, з них: 8 год – лекційні заняття, 16 год – практична робота, 4 год – самостійна робота, 2 год – контрольні заходи.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ, КОМПЕТЕНТІСНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПРОФІЛЬНОЮ СЕРЕДНЬОЮ ОСВІТОЮ					
Тема 1.1. Нормативно-правові засади впровадження профільної середньої освіти.	2	2	1	-	5
Тема 1.2. Організаційні засади управління закладом профільної освіти.	2	6	1	-	9
Разом за модулем	4	8	2	-	14
МОДУЛЬ 2. ЛІДЕРСЬКЕ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ПРОФІЛЬНОЇ ОСВІТИ					
Тема 2.1. Управління якістю профільної середньої освіти та безпекою освітнього середовища в умовах змін.	2	3	1	-	6
Тема 2.2. Управління персоналом і комунікаціями у закладі профільної освіти.	2	3	1	-	8
Разом за модулем	4	8	2	-	14
Підсумкові заходи	-		-	2	2
Усього	8	16	4	2	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ, КОМПЕТЕНТІСНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПРОФІЛЬНОЮ СЕРЕДНЬОЮ ОСВІТОЮ

Тема 1.1. Нормативно-правові засади впровадження профільної середньої освіти.

Нормативно-правове забезпечення реалізації профільної середньої освіти. Законодавство України у сфері загальної середньої освіти та його вплив на управління закладом профільної освіти. Державний стандарт профільної середньої освіти як основа управлінських рішень. Повноваження, відповідальність і правовий статус керівника закладу, що реалізує профільну середню освіту. Автономія закладу освіти в умовах профільної школи: академічна, організаційна, кадрова та фінансова. Локальні нормативні акти академічного ліцею та особливості їх розроблення. Управлінські рішення в межах чинного законодавства. Правові ризики у процесі впровадження профільної освіти та механізми їх запобігання.

Тема 1.2. Організаційні засади управління закладом профільної освіти.

Типи та моделі закладів профільної освіти. у системі профільної середньої освіти. Організаційна структура управління закладом профільної освіти. Особливості планування діяльності у закладі профільної освіти, що реалізує профільну середню освіту. Управлінська документація та діловодство в закладі профільної освіти. Освітня програма і навчальний план. Організація внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Управління освітнім процесом з урахуванням профільності та варіативності освітніх компонентів. Забезпечення відповідності організації діяльності закладу вимогам Державного стандарту профільної середньої освіти.

МОДУЛЬ 2. КОМПЕТЕНТІСНЕ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ПРОФІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 2.1. Управління якістю профільної середньої освіти та безпекою освітнього середовища в умовах змін.

Якість профільної середньої освіти як управлінський пріоритет діяльності закладу профільної освіти. Внутрішня система забезпечення якості освіти в закладі, що реалізує профільну середню освіту. Моніторинг освітніх результатів і використання даних для прийняття управлінських рішень. Безпечне освітнє середовище як складова якості освітньої діяльності закладом профільної освіти. Забезпечення психологічної, соціальної та інформаційної безпеки учасників освітнього процесу. Управління якістю та безпекою освітнього середовища в умовах змін і воєнного стану.

Тема 2.2. Управління персоналом і комунікаціями у закладі профільної освіти.

Кадрова політика академічного ліцею в умовах профільної середньої освіти. Управління педагогічним персоналом з урахуванням профільності

навчання. Організація підвищення кваліфікації та професійного розвитку педагогічних працівників. Внутрішні та зовнішні комунікації закладу освіти. Партнерська взаємодія з громадою, закладами вищої освіти та роботодавцями. Формування позитивного іміджу та бренду академічного ліцею. Управлінські рішення щодо кадрової стабільності академічного ліцею. Управління інформаційними потоками між адміністрацією та педагогічним колективом. Запобігання комунікаційним бар'єрам у професійній взаємодії. Управлінські рішення керівника в кризових комунікаційних ситуаціях.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

Завдання до теми 1.1. Нормативно-правові засади впровадження профільної середньої освіти.

1 Пояснити, яку роль відіграє керівник закладу освіти у забезпеченні дотримання нормативних вимог під час впровадження профільного навчання.

2.Скласти короткий перелік нормативних документів, які необхідно врахувати при відкритті профільних класів.

3.Заповнити таблицю «Нормативна вимога – управлінська дія керівника» (не менше 5 позицій).

4. Описати алгоритм дій керівника у разі виявлення невідповідності між освітньою програмою та нормативними вимогами.

6. Охарактеризувати управлінські компетентності керівника, критично важливі для функціонування профільної школи.

7 Провести самооцінювання власних управлінських компетентностей за спрощеною шкалою (високий / достатній / потребує розвитку).

Завдання до теми 1.2. Організаційні засади функціонування академічного ліцею.

1. Пояснити, що таке академічний ліцей і в чому полягає його особливість.

2. Назвати основні учасники управління академічним ліцеєм

3. Скласти схему організаційної структури академічного ліцею.

4. Написати приклад управлінського рішення, пов'язаного з організацією профільного навчання

Завдання до теми 2.1. Управління якістю профільної середньої освіти та безпекою освітнього середовища в умовах змін

1. Пояснити, що розуміється під якістю профільної середньої освіти.

2. Назвати основні складові безпечного освітнього середовища.

3. Скласти перелік показників, за якими можна оцінити якість профільного навчання.

4. Запропонувати заходи керівника для забезпечення безпеки освітнього середовища в період змін.

5. Описати простий план дій керівника у разі виникнення ризику для якості або безпеки освітнього процесу.

Завдання до теми 2.1. Управління якістю профільної середньої освіти та безпекою освітнього середовища в умовах змін

1. Пояснити простими словами, що означає «якість профільної середньої освіти» для керівника школи.
2. Назвати основні загрози якості освіти та безпеці освітнього середовища в умовах змін.
3. Скласти перелік управлінських дій керівника для підтримання якості профільного навчання.
4. Запропонувати заходи з забезпечення безпечного освітнього середовища під час змін в організації освітнього процесу.
5. Описати дії керівника у ситуації, коли зміни негативно впливають на якість навчання або психологічну безпеку учнів.

Завдання до теми 2.2. Управління персоналом і комунікаціями в академічному ліцеї.

1. Пояснити значення «управління персоналом» для ефективної роботи академічного ліцею.
2. Назвати основні форми внутрішньої комунікації в закладі освіти.
3. Скласти приклад управлінського рішення керівника щодо мотивації педагогічного колективу
4. Запропонувати способи покращення комунікації між адміністрацією, педагогами та учнями.
5. Описати дії керівника у разі виникнення комунікаційного конфлікту в педагогічному колективі.

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

1. Управлінські рішення керівника в умовах багатопрофільності школи.
2. Баланс між академічною свободою педагогів і управлінською відповідальністю керівника.
3. Формування управлінської команди профільної школи.
4. Комунікаційна стратегія керівника під час впровадження змін у профільному навчанні.
5. Управління опором змінам у педагогічному колективі.
6. Лідерство керівника в кризових та нестандартних управлінських ситуаціях.
7. Партнерська взаємодія з батьками в умовах профільного навчання.
8. Внутрішня комунікація як інструмент управління якістю профільної освіти.
9. Управління професійним розвитком педагогів профільної школи.
10. Прийняття управлінських рішень на основі даних у профільній школі.
11. Етичні аспекти лідерства та комунікації керівника.
12. Професійне вигорання керівника та управління власними ресурсами.
13. Розподіл лідерських ролей у управлінській команді.
14. Раннє виявлення комунікаційних і професійних конфліктів.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Міністерство освіти і науки України. (2022). Відомості про профілі навчання у закладах загальної середньої освіти (без спеціальних ЗЗСО) МОН України, інших міністерств і відомств та приватних закладах (2021 2022 н. р.). Інформаційний бюлетень. URL: <https://iea.gov.ua/naukovo-analitichna-diyalnist/analitika/informatsijni-byuleteni/2022-2/informacijni-byuleteni/>
2. Наказ Міністерства освіти і науки України №1464 від 04 листопада 2025 р Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації керівників, заступників керівників закладів загальної середньої освіти, які реалізують Державний стандарт профільної середньої освіти на тему «Профільна школа: управління та професійний розвиток». URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-prohramy-pidvyshchennia-kvalifikatsii-kerivnykiv-zastupnykiv-kerivnykiv-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity-iaki-realizuiut-derzhavnyi-stand>
3. Наказ Міністерства освіти і науки України №1724 від 11 грудня 2024 р. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації з освітнього лідерства для керівників/заступників керівників закладів освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-prohramy-pidvyshchennia-kvalifikatsii-z-osvitnoho-liderstva-dlia-kerivnykivzastupnykiv-kerivnykiv-zakladiv-osvity-iaki-zabezpechuiut-zdobuttia-profilnoi-serednoi-os>
4. Наказ МОН України від 29.11.2022 № 1068 «Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1068729-22#Text>
5. Професійний стандарт за професією «Керівник закладу загальної середньої освіти». URL: [URL:https://mon.gov.ua/ua/news/ministerstvo-osviti-i-naukiukrayini-proponuye-do-gromadskogo-obgovorennia-proyekt-profesijnogo-standartuza-profesiyeyu-kerivnik-zakladu-zagalnoyi-serednoyi-osviti](https://mon.gov.ua/ua/news/ministerstvo-osviti-i-naukiukrayini-proponuye-do-gromadskogo-obgovorennia-proyekt-profesijnogo-standartuza-profesiyeyu-kerivnik-zakladu-zagalnoyi-serednoyi-osviti)
6. Нова Українська школа. Концептуальні засади реформування освіти України. 2016. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
7. Постанова Кабміну України від 25 липня 2024 р. № 851. Київ «Про затвердження Державного стандарту профільної середньої освіти». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-2024-%D0%BF/print>
8. Розпорядження Кабінету України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text>

Основна література

1. Ващенко, Л.С. Погляд на профільне навчання учасників навчального процесу. Збірник наукових праць «Педагогічна освіта: теорія і практика». 2015.

№19. С.39-41. URL:

https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/166059/1/%D0%92%D0%B0%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D0%9F%D0%BE%D0%B3%D0%BB%D1%8F%D0%B4.PDF

2. Загородня А. А. Профільне навчання як форма радикальної диференціації освітнього процесу. Вісник Запорізького національного університету. Серія. : педагогічні науки. 2020. №2(35). С. 17–22. DOI: <https://doi.org/10.26661/2522-4360-2020-2-02>

3. Кремень, В. Г., Топузов, О. М., Ляшенко, О. І., Мальований, Ю. І., & Засекіна, Т. М. Профільна середня освіта: концептуальні засади для Нової української школи. Вісник Національної академії педагогічних наук України, (2023). №5(2), 1–8. DOI: <https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5201>

4. Литвинчук А. О., Барабаш О. А., Шараєвська М. І. Аналіз мережі ліцеїв у контексті реформи профільної середньої освіти. /с. 36-50. URL: https://science.iea.gov.ua/wp-content/uploads/2025/11/EAU_335_2025.pdf?utm_source=chatgpt.com

5. Лукіна, Т. О. Управління якістю загальної середньої освіти: навчально-методичний посібник. Київ: Педагогічна думка, 2020. 230 с. URL: <https://undip.org.ua/library/upravlinnia-iakestiu-zahalnoi-serednoi-osvity-navchalno-metodychnyy-posibnyk>

6. Ляшенко, О. І. (ред.). Профільна середня освіта: виклики і шляхи реалізації: зб. матеріалів методичного семінару / О. І. Ляшенко, Т. М. Засекіна, Ю. І. Мальований та ін. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2024. 288 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740085/>

7. Профільна середня освіта: виклики та перспективи реалізації в Україні: збірник наукових праць / В.Г.Кремень (ред.). Київ: НАПН України, 2023.

URL: https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/389?utm_source=chatgpt.com

8. Профільна середня освіта: виклики і шляхи реалізації. Збірник матеріалів методологічного семінару. 4 квітня 2024 року, м. Київ. за заг. ред. Ляшенко О.І., Засекіної Т.М., Мальованого Ю.І. Литвинової С.Г., Малиношевської А.В. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2024. 288 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740085/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%9C%D0%A1_v5.pdf?utm_source=chatgpt.com

9. Савченко, О. Я. Профільна освіта: навчання для майбутнього. Педагогічна компаративістика і міжнародна освіта — збірник матеріалів міжнародної конференції, теоретико-практичний аналіз профільного навчання в новітньому освітньому контексті. 2024. URL: https://science.iea.gov.ua/wp-content/uploads/2025/11/EAU_335_2025.pdf?utm_source=chatgpt.com

10. Старша профільна школа: кроки до становлення. Київ: матеріали презентації / MON, 2024. URL: <https://uacrisis.org/uk/prezentovano-posibnyk-starsha-profilna-shkola-kroky-do-stanovlennya>

Додаткова література

1. Абетка для директора: рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. / Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О. Київ, Державна служба якості освіти, 2020. 240 с.
2. Адаптація до змін: від ідей до результативності (з досвіду роботи): посібник / уклад.: Голодюк Л.С., Федірко Ж. В. Кропивницький : КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2024. 90с. URL: https://znayshov.com/News/Details/navchalno-metodychni_posibnyky_dlia_pedahohichnykh_pratsivnykiv/1#news-pager-label
3. Баришовець Н., Стась С., Куран І. Організація управлінської діяльності щодо формування ключових компетентностей учнів за умов розбудови нової української школи./ *Управління школою* .- 2019 .- № 1-3 .- С. 43-55.
4. Боднар О. Менеджмент персоналу закладу загальної середньої освіти: навчально-методичний посібник. Тернопіль: Крок, 2021. 380с. http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/e-lib/DocDescription?doc_id=254091
5. Від керівника до лідера: практичні поради для директорів шкіл та керівників відділів освіти / Посібник-путівник, Київ, 60с. URL: https://znayshov.com/News/Details/navchalno-metodychni_posibnyky_dlia_pedahohichnykh_pratsivnykiv/1#news-pager-label
6. Діяльність закладу освіти в умовах автономії : наук.-метод. посібник / О.В.Касьянова. Лисичанськ. 2021. 128 с.
7. Нові підходи до управління освітнім закладом в умовах реформування освіти : методичний посібник для керівників закладів загальної середньої освіти / уклад. : Л. М. Михайлова, Л. М. Савенко, В. С. Стасюк. Харків : «Друкарня Мадрид», 2018. 98 с.
8. Організатору інноваційної діяльності в закладах загальної середньої освіти: Електронний навчально-методичний посібник /За заг. ред. С. В. Кириленко, І. Н. Євтушенко. Київ. 2025. 438с. https://znayshov.com/News/Details/navchalno-metodychni_posibnyky_dlia_pedahohichnykh_pratsivnykiv/1#news-pager-label
9. [metodychni_posibnyky_dlia_pedahohichnykh_pratsivnykiv/1#news-pager-label](https://znayshov.com/News/Details/navchalno-metodychni_posibnyky_dlia_pedahohichnykh_pratsivnykiv/1#news-pager-label)
10. Правила організації діловодства у закладах освіти відповідно до нових вимог: методичний посібник. / за заг. ред. В. М. Блажиєвської Хмельницький: ХОІППО, 2023. 108 с.
11. Правові аспекти освітньої діяльності в умовах законодавчих змін: у запитаннях і відповідях. Навчальний посібник; вид. 2-ге, доповнене/ Гуменюк В. В., Зазуліна Л. В., Блажиєвська В. М.- Хмельницький: ХОІППО, 2023. 157с. https://znayshov.com/News/Details/navchalno-metodychni_posibnyky_dlia_pedahohichnykh_pratsivnykiv/1#news-pager-label
12. Управління закладом освіти: підручник. За редакцією професора В.В. Крижка, професора О.С. Боднар. К.: Освіта України, 2022. 556с. <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/27009/1/bodnar.pdf>